

V této důvodové zprávě předkládá Mgr. Ivo Slavotínek, 1. náměstek hejtmana, Radě hospodářské a sociální dohody Olomouckého kraje (dále také „RHSD OK“) k projednání návrh usnesení vyzývající k dofinancování sociálních služeb ze státního rozpočtu ČR.

Sociální služby v ČR jsou financovány vícezdrojově. Zásadním zdrojem je státní rozpočet, který se prostřednictvím MPSV podílí na financování nákladů souvisejících s poskytováním sociálních služeb. Financování ze státního rozpočtu je podle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, zajištěno prostřednictvím krajů.

Olomoucký kraj podal MPSV v souladu s legislativní úpravou souhrnnou žádost o dotaci ze státního rozpočtu v oblasti sociálních služeb pro rok 2021 dne 17.07.2020, a to na částku **1 810 578 000 Kč**. Tato žádost **nezahrnovala 10 % navýšení osobních nákladů** pracovníků v přímé péči, jelikož informace o navyšování platů a mezd nebyly v termínu pro podání žádosti známy.

Žádost o dotaci ze státního rozpočtu na poskytování sociálních služeb následně podalo celkem **117** subjektů (poskytovatelů sociálních služeb) pro **288** služeb s požadavkem v celkové částce **2 022 898 396 Kč**. V době podávání žádostí poskytovateli sociálních služeb již bylo z médií známo, že je uvažováno o navýšení platových tarifů a proto všichni poskytovatelé sociálních služeb v Olomouckém kraji obdrželi doporučení, že předpokládané navýšení mají do svých žádostí o dotaci zahrnout.

V souvislosti s 10% navýšením základních platových tarifů pro pracovníky v přímé péči a sociální pracovníky na základě novely nařízení vlády č. 341/2017 Sb., o platových poměrech zaměstnanců ve veřejných službách a správě, účinné od 01.01.2021, MPSV ČR deklarovalo odpovídající navýšení státní účelové dotace na poskytování sociálních služeb.

Dne 07.01.2021 obdržel Olomoucký kraj ROZHODNUTÍ č. 1 o poskytnutí dotace z kapitoly 313 – MPSV státního rozpočtu na rok 2021, kterým byla kraji poskytnuta účelově určená dotace na financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním základních druhů a forem sociálních služeb v rozsahu stanoveném základními činnostmi u jednotlivých druhů sociálních služeb **v celkové maximální výši 1 573 825 255 Kč; což je o 236 752 745 Kč méně, než požadavek kraje podaný v období, kdy nebyly známy informace o navýšení platových tarifů a 449 073 141 Kč méně, než byly vyčísleny požadavky poskytovatelů sociálních služeb na výši dotace (se zohledněním avizovaného navyšování platů a mezd).**

Přestože Olomoucký kraj obdržel o cca 200 mil. Kč vyšší dotaci ze státního rozpočtu oproti výši v předcházejícím roce, dopad navýšení do rozpočtu poskytovatelů sociálních služeb nebyl ze strany MPSV ČR plně saturován a navýšení státní účelové dotace pro Olomoucký kraj navýšení platů/mezd dostatečně nepokrývá.

Olomoucký kraj provedl analýzu vybraných dat poskytovatelů sociálních služeb a na základě jejich sumarizace realizoval rámcové vyčíslení chybějících finančních prostředků, které předložil m. j. Komisi pro sociální záležitosti Rady asociace krajů, která souhrnně za celou ČR předala tyto informace MPSV ČR. Olomoucký kraj vyčíslil potřebu dofinancování ve výši **minimálně cca 161 mil. Kč (ideálně částku blízkou právě rozdílu mezi požadavky poskytovatelů a přiznanou dotací ze státního rozpočtu, tj. zmíněných 449 mil. Kč).**

Možno doplnit, že jenom u příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým kraje činí dopad navýšení platů do rozpočtu kraje 79 mil. Kč. V případě, že nedojde k navýšení státní účelové dotace z MPSV ČR na poskytování sociálních služeb, budou poskytovatelé sociálních služeb vystaveni velmi těžko řešitelnému problému, z jakých zdrojů chybějící finanční prostředky dofinancovat.

Nutno rovněž upozornit, že navýšení platů a mezd bylo realizováno problematickým způsobem vzhledem ke skutečnosti, že ke změně nařízení vlády došlo pouze ve vztahu k pracovníkům v přímé péči, zatímco technicko-administrativním pracovníkům (např. pracovníci v kuchyni, úklidu, administrativní pracovníci) k navýšení platových nedošlo. Ministryně práce a sociálních věcí pouze vyzvala, aby zaměstnavatelé navýšili platy a mzdy všem, např. prostřednictvím nenárokových složek. **Takový postup však nelze považovat za souladný s právní úpravou, resp. zcela deformuje platový systém.**

Z tohoto důvodu je dofinancování sociálních služeb ze státního rozpočtu zcela nezbytné.

Návrh usnesení RHSD OK:

RHSD OK vyzývá MPSV ČR k neprodlenému dofinancování sociálních služeb v ČR v roce 2021 minimálně na úroveň souhrnných žádostí jednotlivých krajů o dotaci ze státního rozpočtu v oblasti sociálních služeb pro rok 2021, podaných v červenci 2020.